

سوال

اسلام برای کنترل بیماری‌های مسری و جلوگیری از آن چه تعاملی دارد؟ آیا آیه یا سوره‌ای در قرآن هست که به موضوع پیشگیری و کنترل یا جلوگیری از این بیماری‌ها پرداخته باشد؟ برای مثال یهودیان کتابی دارند به نام **سفر لاویان** که ویژه همین امور است.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

انسان باید نسبت به عواملی که او را دچار بیماری‌های مسری می‌سازد هشیار باشد، به دلیل سخن پیامبر - صلی الله علیه وسلم - که می‌فرماید: **ممرض بر مصح وارد نشود** ممرض کسی است که شتر بیمار دارد، مثلاً شترانی که دچار جرب و دیگر بیماری‌ها شده‌اند. یعنی کسی که شتران بیمار دارد شتران خود را وارد زمین یا آبشخوری که شتران سالم در آن هستند نکند، تا نکند بیماری از شتران بیمار به شتران سالم سرایت کند و بیماری فراگیر شود.

و از رسول الله - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمود: **از جذامی بگریز چنان‌که از شیر می‌گریزی** و جذامی کسی است که دچار بیماری جذام شده و جذام همان بیماری پوستی است که باعث ایجاد زخم‌های بد بر روی پوست می‌شود و اثر آن به اذن خداوند منتشر می‌شود.

ما باور داریم که این بیماری‌ها به طبع خود سرایت نمی‌کنند، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: **سرایت [بیماری] و شوم‌انگاری نیست** یعنی: خود به خود منتشر نمی‌شوند بلکه خداوند آن را این‌گونه ساخته و در آن چیزی قرار داده که باعث انتقال بیماری از شخصی به شخص دیگر می‌شود و مخالطت بیمار با سالم سبب انتقال آن می‌شود، بنابراین انسان باید برای عمل به احادیث از اسباب انتقال بیماری دوری کند.

شکی در این نیست که همه چیز بر اساس قضا و قدر الهی رخ می‌دهد و الله متعال کار کسانی را که شوم‌انگاری می‌کردند مورد انکار قرار داده و می‌فرماید:

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ [اعراف: ۱۳۱]

(پس هنگامی که نیکی [و نعمت] به آنان روی می‌آورد می‌گفتند این برای [شایستگی] خود ماست و چون گزند به آنان

می‌رسید به موسی و همراهانش شگون بد می‌زدند).

یعنی می‌گفتند: این به سبب شومی موسی و همراهان اوست و این بلا به ما نرسیده مگر به سبب بدشگونی و شر آنان، پس الله متعال این باورشان را مورد انکار قرار داد و فرمود:

أَلَا إِنَّمَا طَأْتِرُهُمُ عِنْدَ اللَّهِ [اعراف: ۱۳۱]

(آگاه باشید که [سرچشمه] بدشگونی آنان نزد الله است).

دلایل این‌که بیماری‌ها در صورت نزدیک شدن به شخص بیمار به اذن خداوند به شخص سالم منتقل می‌شود و ممکن است به توفیق الهی با وجود نزدیکی به بیمار این بیماری سرایت نیابد.

والله اعلم